

**UCHWAŁA NR XXXVII/214/2026
RADY POWIATU W KOŃSKICH**

z dnia 29 czerwca 2026 r.

**w sprawie uchwalenia Programu Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim
na lata 2026-2030**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 17 i 22, art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 1684 ze zm.), art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 r. poz. 639) Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Program Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2026-2030, stanowiący Załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu


Grzegorz Jóźwik

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 roku, poz. 639) zadaniem własnym powiatu jest opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka – po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami. Opracowanie Programu Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej wynika z potrzeby tworzenia warunków sprzyjających przeciwdziałaniu ubóstwu, wykluczeniu społecznemu, bezradności, bezrobociu, problemom osób niepełnosprawnych oraz innym występującym problemom społecznym.

Opracowanie niniejszego programu wynika również z wygaśnięcia poprzednio obowiązującego Programu Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej na lata 2021 – 2025.

Celem głównym Programu Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2026 - 2030 jest dalszy rozwój instytucji sektora ekonomii społecznej na terenie Powiatu Koneckiego.

W odniesieniu do celów szczegółowych Programu są to:

1)tworzenie warunków formalnych do rozwoju ekonomii społecznej w Powiecie w oparciu o uwzględnienie ekonomii społecznej w dokumentach strategicznych Powiatu Koneckiego oraz rozwój systemu wsparcia ekonomii społecznej,

2)diagnoza zapotrzebowania społeczności lokalnej na oferowaną pomoc i wsparcie podmiotów ekonomii społecznej poprzez rozpowszechnianie informacji o istniejących podmiotach ekonomii społecznej oraz monitorowanie działalności podmiotów, w celu uzyskiwania bieżących informacji o liczbie osób korzystających z usług przez nie oferowanych,

3)zwiększenie zainteresowania ekonomią społeczną poprzez organizowanie konferencji podmiotów ekonomii społecznej i osób zainteresowanych ww. tematyką, uczestnictwo w szkoleniach, konferencjach, wyjazdach studyjnych, a także wsparcie edukacyjno - informacyjne organizacji pozarządowych, zamieszczanie na stronie internetowej informacji na temat ekonomii społecznej,

4)zwiększenie współpracy pomiędzy samorządami, organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej oraz propagowanie idei partnerstwa lokalnego i dialogu społecznego.

Program Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej ma usystematyzować i wskazać kierunki działań Powiatu na polu zwiększenia zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dokument ten przede wszystkim wyznacza priorytety i konkretne działania wykorzystujące istniejącą już bazę i zasoby.

Program Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej na lata 2026 – 2030 został skonsultowany ze wszystkimi gminami w Powiecie Koneckim.

W związku z powyższym, podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik do uchwały Nr XXXVII/214/2026

Rady Powiatu w Końskich

z dnia 29 czerwca 2026 r.

**PROGRAM WSPARCIA PODMIOTÓW EKONOMII
SPOŁECZNEJ W POWIECIE KONECKIM
NA LATA 2026-2030**

Końskie 2026

SPIS TREŚCI

1. Wstęp z uzasadnieniem powstania programu	3
2. Uwarunkowania prawne	4
3. Definicja pojęcia „Ekonomia Społeczna”	5
4. Diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu Koneckiego	6
4.1 Uwarunkowania demograficzne	7
4.2 Uwarunkowania społeczne	10
4.3 Największe problemy społeczne Powiatu Koneckiego	11
4.4 Uwarunkowania instytucjonalne	14
5. Ekonomia społeczna w regionie	22
6. Analiza SWOT – kluczowe problemy w rozwoju ekonomii społecznej na terenie Powiatu Koneckiego na lata 2026-2030	27
7. Cel główny programu	28
8. Cele szczegółowe programu, jego misja oraz finansowanie	28
9. Monitorowanie i ewaluacja programu	29
10. Wskaźniki	29
11. Materiały źródłowe	30
12. Spis tabel i wykresów	31

1. Wstęp z uzasadnieniem powstania programu

Opracowanie „Programu wsparcia podmiotów ekonomii społecznej w Powiecie Koneckim” wynika z potrzeby tworzenia warunków sprzyjających przeciwdziałaniu ubóstwu, wykluczeniu społecznemu, bezradności, bezrobociu, problemom osób niepełnosprawnych oraz innym występującym problemom społecznym.

Potrzeba wdrażania działań, sprzyjających realizacji powyższych celów widoczna jest między innymi w opracowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich raporcie „Ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 dla Powiatu Koneckiego”. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku (Monitor Polski z 2022 r. poz. 1171) stanowi rozwinięcie i doprecyzowanie działań wynikających z Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, przyjętego uchwałą nr 164 Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 roku (Monitor Polski z 2014 roku, poz. 811). Zgodnie z Umową Partnerstwa Rządu RP i Komisji Europejskiej jest to kluczowy dokument operacyjno-wdrożeniowy w zakresie Celu Tematycznego 9 „*Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*”, stanowiący warunek ex ante realizacji działań w Polsce w tym obszarze.

W sferze ekonomii społecznej działają podmioty ekonomii społecznej, należące do czterech głównych grup:

- **przedsiębiorstwa społeczne**, będące fundamentem ekonomii społecznej (rozumieć przez to należy, iż jest to podmiot prowadzący działalność gospodarczą, wyodrębniony pod względem organizacyjnym i rachunkowym, celem działalności gospodarczej jest integracja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, nie rozdziela zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, ale przeznacza go na wzmocnienie potencjału przedsiębiorstwa, jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną);
- **podmioty reintegracyjne**, służące reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, np.: zakłady aktywności zawodowej, warsztaty terapii zajęciowej, centra integracji społecznej, kluby integracji społecznej;

- **podmioty działające w sferze pożytku publicznego**, które prowadzą działalność ekonomiczną i zatrudniają pracowników, choć ich aktywność nie jest oparta na ryzyku ekonomicznym;
- **podmioty sfery gospodarczej**, które tworzone były w związku z realizacją celu społecznego, bądź dla których we wspólnym interesie cel społeczny jest racją bytu działalności komercyjnej. Są to podmioty, które nie posiadają wszystkich cech przedsiębiorstwa społecznego.

Grupę tę można podzielić na cztery podgrupy:

- a) organizacje pozarządowe prowadzące działalność gospodarczą, z której zyski wspierają realizację celów statutowych;
- b) zakłady aktywności zawodowej;
- c) spółdzielnie, których celem jest zatrudnienie;
- d) pozostałe spółdzielnie o charakterze konsumenckim i wzajemnościowym.

2. Uwarunkowania prawne

Do najważniejszych aktów prawnych w obszarze ekonomii społecznej należy zaliczyć:

- ustawę z dnia 13 czerwca 2003 roku o zatrudnieniu socjalnym (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 1718);
- ustawę z dnia 20 marca 2025 r. o rynku pracy i służbach zatrudnienia (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 620 ze zm.);
- ustawę z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 roku, poz. 917);
- ustawę z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 913 ze zm.);
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 lipca 2012 roku w sprawie zakładów aktywności zawodowej (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 203);
- ustawę z dnia 16 września 1982 roku - Prawo spółdzielcze (tekst jednolity Dz. U. z 2026 roku, poz. 521);
- ustawę z dnia 27 kwietnia 2006 roku o spółdzielniach socjalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2026 roku, poz. 48);
- ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2025 roku, poz. 1338 ze zm.);

- ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity: Dz. U. z 2026 roku, poz. 639).

3. Definicja pojęcia „Ekonomia Społeczna”

Ekonomia społeczna – to działalność podmiotów ekonomii społecznej na rzecz społeczności lokalnej w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej, tworzenia miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, świadczenia usług społecznych, realizowana w formie działalności gospodarczej, działalności pożytku publicznego oraz innej działalności o charakterze odpłatnym.

Obszar wskazany definicją ekonomii społecznej obejmuje w szczególności następujące podmioty:

- spółdzielnie socjalne działające na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych;
- warsztaty terapii zajęciowej i zakłady aktywności zawodowej działające na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;
- centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej działające na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym;
- spółdzielnie pracy, w tym spółdzielnie inwalidów i spółdzielnie niewidomych, oraz spółdzielnie produkcji rolnej działające na podstawie ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze;
- organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, z wyjątkiem: partii politycznych, europejskich partii politycznych, związków zawodowych i organizacji pracodawców, samorządów zawodowych, fundacji utworzonych przez partie polityczne i europejskich fundacji politycznych;
- podmioty o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1, 2 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.¹

Pojęcie ekonomii społecznej jest pojęciem bardzo szerokim i dotyczy wielu sfer życia społecznego. Jednakże chcąc znaleźć wspólny mianownik można wskazać, że kluczową

¹ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku, ekonomia Solidarności Społecznej, Warszawa 2022

wartością ekonomii społecznej jest wszelka działalność skupiona wokół potrzeb społeczeństwa i jego członków. Oznacza to, że dla podmiotów ekonomii społecznej istotnym znaczeniem, obok celu gospodarczego, jest misja społeczna. Ekonomia społeczna jest segmentem działalności gospodarczej z następującymi elementami: gospodarka rynkowa, społeczeństwo obywatelskie oraz państwo demokratyczne.²

Precyzując termin ekonomii społecznej, można określić charakterystyczne cechy odróżniające ją od gospodarki prywatnej oraz gospodarki publicznej. Od gospodarki prywatnej odróżnia ekonomię społeczną przede wszystkim to, że jej podmioty nie są nastawione na zysk, lecz na realizację celów społecznych, wśród których najważniejsze jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Od gospodarki publicznej ekonomię społeczną odróżnia fakt, iż jej podmioty nie są kontrolowane przez administrację publiczną, ale przez obywateli i organizacje obywatelskie. W zasadzie nie oferują dóbr i usług publicznych dostępnych dla wszystkich, lecz dobra i usługi, które przynoszą korzyści pewnym grupom beneficjentów.³

Ekonomia społeczna powinna być takim narzędziem, które umożliwia rozwiązywanie, bądź łagodzenie problemów społecznych, nieuchronnie generowanych przez rynek i państwo. I jeśli się to udaje, choćby częściowo, to niewątpliwie ekonomia społeczna może przyczynić się do ewolucji gospodarki prywatnej i gospodarki publicznej, a tym samym długotrwałego rozwoju społeczno-gospodarczego. Ekonomia społeczna nie może być odrębnym typem gospodarowania, systemową alternatywą gospodarki prywatnej, lecz jej stosunkowo wąskim uzupełnieniem, musi być komplementarna w relacji do rynku i państwa. I taką powinna pozostać aby być społeczną: nie może substytuować, ani wypierać rynku. Co także dotyczy gospodarki publicznej.⁴

4. Diagnoza społeczno-gospodarcza Powiatu Koneckiego

Skuteczna i efektywna realizacja zadań pomocy społecznej wymaga systematycznej diagnozy i analizy potrzeb społecznych, celem zaplanowania oraz doboru odpowiednich działań

² M. Grewiński, Modele wielosektorowości w pluralizmie polityki społecznej, [w:] Wokół polityki społecznej, pod red. K. Głębskiej i M. Grewińskiego, Warszawa 2008, s. 128

³ K. Głębska, Rola ekonomii społecznej, [w:] Ekonomia społeczna –wyzwania dla instytucji pomocy społecznej, K. Głębska Warszawa 2010, s. 9

⁴ J. Hausner, Ekonomia społeczna jako kategoria rozwoju, [w:] Ekonomia społeczna a rozwój, pod red. J. Hausnera Kraków. s. 12

i narzędzi, niezbędnych do ich zaspokojenia. Służy również niwelowaniu istniejących negatywnych skutków problemów społecznych.

Diagnoza potrzeb społecznych jest podstawą rozwoju usług użyteczności publicznej. Jej przeprowadzenie umożliwia prawidłowe adresowanie działań, których skutki mają charakter długofalowy.

Diagnoza potrzeb społecznych w Powiecie Koneckim została opracowana i uzgodniona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich, Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stąporkowie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Słupi oraz partnera spoza sektora finansów publicznych. Diagnoza obejmuje uwarunkowania demograficzne - określone na podstawie danych statystycznych, uwarunkowania zdrowotne - niezbędne w kontekście usług adresowanych do osób starszych, niesamodzielnych, z niepełnosprawnością, uwarunkowania społeczne - odzwierciedlające potrzeby i oczekiwania społeczne, uwarunkowania instytucjonalne - odzwierciedlające posiadane zasoby oraz aktualny stan realizacji usług, uwarunkowania polityczne - określające możliwości finansowe i organizacyjne.

4.1 Uwarunkowania demograficzne

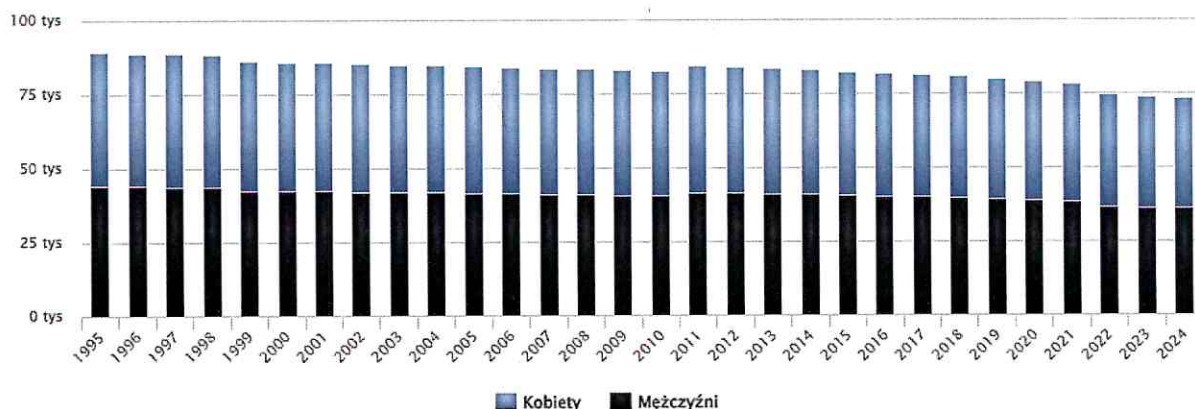
Powiat Konecki został utworzony 1 stycznia 1999 roku na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 roku w sprawie utworzenia powiatów (Dz. U. z 1998 r. Nr 103 poz. 652), leży w północno - zachodniej części województwa świętokrzyskiego i graniczy z następującymi powiatami:

- włoszczowskim, kieleckim i skarżyskim (w woj. świętokrzyskim),
- radomszczańskim, opoczyńskim (w woj. łódzkim),
- przysuskim, szydłowieckim (w woj. mazowieckim).

Powiat konecki ma 73 236 mieszkańców, z czego 50,9% stanowią kobiety, a 49,1% mężczyźni. W latach 2002-2024 liczba mieszkańców zmalała o 14,1%. Średni wiek mieszkańców wynosi 45,5 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu koneckiego w 2050 roku wynosi 60 614, z czego 30 501 to kobiety, a 30 113 mężczyźni.

Populacja – powiat konecki w latach 1995 – 2024

(Źródło: GUS)



Źródło: (GUS stan wg na dzień 31.12.2024 r.)

Powiat Konecki zajmuje obszar 1140 km², podzielony jest administracyjnie na 8 gmin. Cztery z nich: Końskie, Gowarczów, Stąporków oraz Radoszyce mają charakter miejsko-wiejski. Pozostałe to gminy wiejskie: Fałków, Ruda Maleniecka, Słupia Konecka i Smyków. Łączna ilość sołectw to 194.

Tabela nr 1. Dane Powiatu Koneckiego

	Gminy	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Miasta	Ludność ogółem
POWIAT	8	1140	194	4	73 236

Źródło: (GUS stan wg na dzień 31.12.2024 r.)

Tabela nr 2. Podział na gminy

Nazwa gminy	Powierzchnia w km ²	Sołectwa	Liczba mieszkańców
Końskie	250	42	32 265
Stąporków	232	35	15 178
Gowarczów	101	16	4 381
Smyków	62	12	3 669

Ruda Maleniecka	110	18	2 829
Falków	132	19	3 906
Słupia Konecka	106	18	3 319
Radoszyce	147	35	8 076

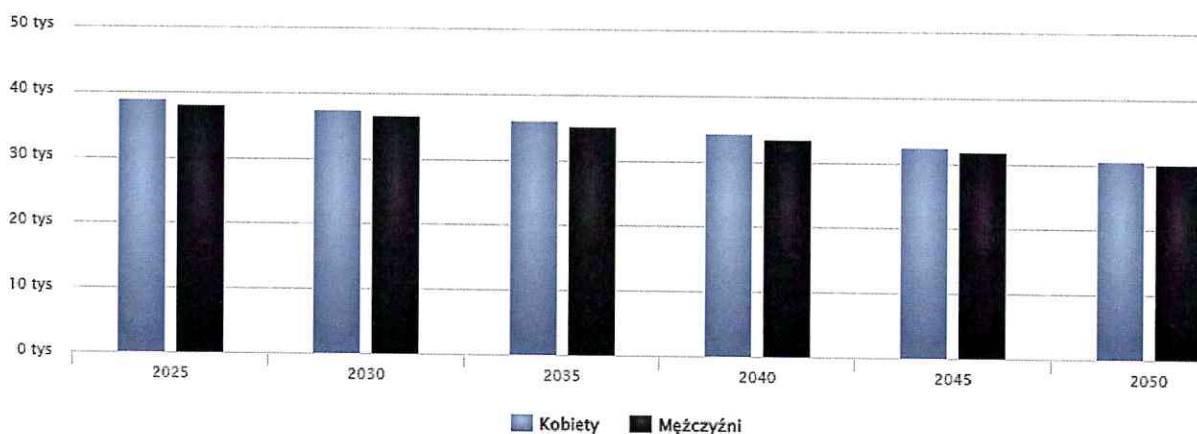
Źródło: GUS(stan wg na dzień 31.12.2024 r.)

Trend demograficzny do 2035 roku

Prognoza demograficzna GUS przewiduje systematyczne zmniejszanie się liczby ludności w Powiecie Koneckim.

Prognozowana populacja – powiat konecki w latach 2025 – 2050

(Źródło: GUS)



Źródło:(GUS stan wg na dzień 31.12.2024 r.)

Według prognoz GUS do 2050 roku, wraz ze zmniejszeniem liczby ludności, nastąpią zmiany w strukturze wiekowej – wzrośnie udział osób starszych, zmniejszy się natomiast liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym.

Biologiczne grupy wieku w Powiecie Koneckim zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Tabela nr 3. Biologiczne grupy wieku w Powiecie Koneckim

BIOLOGICZNE GRUPY WIEKU W POWIECIE KONECKIM				123	
(Źródło: GUS, 31.XII.2024)					
Ludność w wieku 0-14 lat				12,7%	
Kobiety (w wieku 0-14 lat)	12,1%	Mężczyźni (w wieku 0-14 lat)	13,3%		
Ludność w wieku 15-64 lat				63,8%	
Kobiety (w wieku 15-64 lat)	60,5%	Mężczyźni (w wieku 15-64 lat)	67,3%		
Ludność w wieku 65 lat i więcej				23,5%	
Kobiety (w wieku 65 lat i więcej)	27,4%	Mężczyźni (w wieku 65 lat i więcej)	19,5%		

Źródło: GUS(stan wg na dzień 31.XI.2024)

4.2 Uwarunkowania społeczne

Powiat konecki doświadcza procesu starzenia się społeczeństwa i spadku liczby ludności, co jest zgodne z ogólnopolskimi trendami demograficznymi.

Proces starzenia się społeczeństwa stawia przed polityką społeczną Powiatu Koneckiego i gmin w jego obrębie nowe wyzwania, związane nie tylko z zabezpieczeniem podstawowych potrzeb bytowych osób starszych, ale również potrzeb wyższego rzędu, wpływających na wzrost jakości ich życia. Konsekwencją procesu starzenia się społeczeństwa będzie wzrost liczby osób chorych, z niepełnosprawnością, a co za tym idzie, wzrost zapotrzebowania na różnego rodzaju formy pomocy i wsparcia.

Pomoc ta powinna polegać na tworzeniu, poprawie i/lub utrzymaniu statusu społecznego, bezpieczeństwa i jakości życia osób starszych oraz stwarzaniu możliwości ich udziału w kulturze i życiu społecznym, co zwiększa ich szanse na prowadzenie aktywnego i niezależnego życia.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługują usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju

schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. W przypadku, kiedy osoba wymaga całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu i forma usług opiekuńczych nie jest wystarczająca, by zapewnić jej niezbędną pomoc, przysługuje jej prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

4.3 Największe problemy społeczne Powiatu Koneckiego

Ustawa o pomocy społecznej wskazuje konieczność wsparcia osób i rodzin, borykających się w szczególności z:

- ubóstwem,
- sieroctwem,
- bezdomnością,
- bezrobociem,
- niepełnosprawnością,
- długotrwałą lub ciężką chorobą,
- przemocą domową,
- potrzebą ochrony macierzyństwa lub wielodzietności,
- bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych,
- brakiem umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze,
- trudnościami w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy,
- trudnościami w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- alkoholizmem lub narkomanią,
- zdarzeniami losowymi i sytuacjami kryzysowymi, – klęską żywiołową lub ekologiczną.

Najpoważniejszym problemem społecznym, jaki dotyka mieszkańców Powiatu Koneckiego jest bezrobocie.

Wykres nr 3. Bezrobotni w podziale na gminy:

Nazwa Gminy	Liczba bezrobotnych ogółem	W tym kobiety	Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	W wieku 18-44 lata	Bez pracy powyżej 12 m-cy.
Falków	113	59	2	28	70	18
Gowarczów	181	95	4	37	115	55
Końskie	1024	570	31	293	657	252
Radoszyce	273	153	5	82	187	70
Ruda Maleniecka	105	51	2	41	63	15
Słupia Konecka	53	34	2	14	35	18
Smyków	114	55	5	27	69	29
Stąporków	559	314	20	152	321	180
Razem	2422	1331	71	674	1517	637

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Końskich, stan na 31.12.2024 r.

Zjawisko niepełnosprawności w Powiecie Koneckim jest jednym z poważniejszych zjawisk i pozostaje często w silnej korelacji z bezrobociem, ubóstwem, potrzebą korzystania ze wsparcia instytucji pomocy społecznej oraz niezaradnością życiową.

Biorąc pod uwagę uwarunkowania zdrowotne osób zamieszkujących teren Powiatu Koneckiego można stwierdzić, że na przestrzeni ostatnich lat nastąpił wzrost liczby osób z niepełnosprawnościami, wymagających pomocy osób drugich oraz kompleksowego wsparcia i całodobowej opieki. Według Diagnozy Potrzeb Społecznych w Powiecie Koneckim:

- w gminie Końskie w 2023 roku zasiłek stały otrzymało 329 osób, zasiłek okresowy – 26 osób, zasiłek celowy – 62 osoby. 10 osób niepełnosprawnych miało przyznaną pomoc w formie Asystenta Osobistego Osoby Niepełnosprawnej, 13 osobom opiekującymi się osobami niepełnosprawnymi przyznano w ramach programu Opieka Wytechnieniowa pomoc w postaci opiekuna wytechnieniowego, wypłacono miesięcznie 1908 świadczeń w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, 340 świadczeń w postaci świadczenia pielęgnacyjnego, 4 świadczenia w postaci specjalnego zasiłku opiekuńczego, 1 świadczenie w postaci zasiłku dla opiekuna.

W 2024 roku przyznano: 335 zasiłków stałych dla osób niepełnosprawnych, 71 zasiłków okresowych, 105 zasiłków celowych, objęto wsparciem 29 osób niepełnosprawnych z programu Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej. 24 osoby opiekujące się osobami niepełnosprawnymi miało przyznaną pomoc w ramach programu Opieka Wytchnieniowa, wypłacono miesięcznie: 1912 świadczeń w postaci zasiłku pielęgnacyjnego, 390 świadczeń w postaci świadczenia pielęgnacyjnego, 1 świadczenie w postaci specjalnego zasiłku opiekuńczego;

- w gminie Radoszyce w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymały 362 osoby, świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 89 osób, zasiłek stały otrzymały 83 osoby, zasiłek okresowy otrzymało 9 osób, zasiłek celowy otrzymało 47 osób, specjalny zasiłek celowy otrzymało 26 osób, zasiłek celowy program „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 81 osób, usługi opiekuńcze otrzymało 27 osób, zasiłek z programu „Asystent osobisty Osoby Z niepełnosprawnością” otrzymało 16 osób. W 2024 roku zasiłek stały otrzymały 83 osoby, zasiłek okresowy otrzymało 5 osób, zasiłek celowy otrzymało 55 osób, specjalny zasiłek celowy otrzymało 54 osób, zasiłek celowy program „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 78 osób, usługi opiekuńcze otrzymało 19 osób, usługi sąsiedzkie otrzymało 12 osób, zasiłek z programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” otrzymało 56 osób;
- w gminie Smyków w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymały 194 osoby, świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 86 osób, zasiłek stały otrzymało 39 osób, zasiłki okresowe otrzymały 3 osoby. W 2024 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 198 osób, świadczenie pielęgnacyjne otrzymały 84 osoby, zasiłek stały otrzymało 41 osób, zasiłek okresowy otrzymały 4 osoby;
- w gminie Gowarczów w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 199 osób, świadczenie pielęgnacyjne 35 osób, specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymała 1 osoba, zasiłek dla opiekuna otrzymała 1 osoba, zasiłek stały otrzymało 45 osób. W 2024 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 200 osób, świadczenie pielęgnacyjne otrzymały 43 osoby, zasiłek dla opiekuna otrzymała 1 osoba, zasiłek stały otrzymało 49 osób;
- w gminie Słupia Konecka w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 185 osób, świadczenie pielęgnacyjne w związku z koniecznością sprawowania opieki nad rodzicem bądź małżonkiem otrzymały 34 osoby, świadczenie pielęgnacyjne w związku

z koniecznością sprawowania opieki nad dziećmi otrzymało 9 osób, specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymały 2 osoby. W 2024 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 196 osób, świadczenie pielęgnacyjne w związku z koniecznością sprawowania opieki nad rodzicem bądź małżonkiem otrzymały 32 osoby, świadczenie pielęgnacyjne w związku z koniecznością sprawowania opieki nad dziećmi otrzymało 7 osób;

- w gminie Ruda Maleniecka w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymały 152 osoby, świadczenie pielęgnacyjne otrzymały 43 osoby, specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymały 2 osoby, zasiłek stały otrzymało 26 osób, zasiłek okresowy otrzymały 2 osoby. W 2024 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 149 osób, świadczenie pielęgnacyjne otrzymały 44 osoby, zasiłek stały otrzymały 23 osoby, zasiłek okresowy otrzymało 18 osób;
- w gminie Stąporków w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymały 922 osoby, świadczenie pielęgnacyjne otrzymały 330 osoby. W 2024 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 954 osób, świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 330 osób;
- w gminie Fałków w 2023 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 181 osób, świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 47 osób, specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymała 1 osoba, zasiłek dla opiekuna otrzymały 2 osoby, zasiłek okresowy otrzymały 3 osoby, zasiłek celowy otrzymało 7 osób, zasiłek specjalny celowy otrzymało 6 osób, zasiłek stały otrzymało 19 osób, zasiłek celowy na zakup żywności program „Posiłek w szkole i w domu” otrzymało 19 osób, paczki żywnościowe POPŻ otrzymało 56 osób, usługi opiekuńcze otrzymało 5 osób. W 2024 roku zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 171 osób, świadczenie pielęgnacyjne otrzymały 43 osoby, specjalny zasiłek opiekuńczy otrzymała 1 osoba, zasiłek dla opiekuna otrzymały 2 osoby, specjalistyczne usługi opiekuńcze otrzymała 1 osoba, zasiłek okresowy otrzymały 3 osoby, zasiłek celowy otrzymało 7 osób, zasiłek specjalny celowy otrzymało 15 osób, zasiłek stały otrzymało 16 osób, zasiłek celowy na zakup żywności program „Posiłek w szkole i w domu” otrzymały 23 osoby, paczki żywnościowe POPŻ otrzymały 63 osoby, usługi opiekuńcze otrzymało 8 osób.

4.4 Uwarunkowania instytucjonalne

Na poziomie gminnym zadania z zakresu pomocy społecznej w Powiecie Koneckim realizuje 8 ośrodków pomocy społecznej, w tym 4 miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej

w Końskich, Gowarczowie, Stąporkowie, Radoszycach oraz 4 gminne ośrodki pomocy społecznej w Fałkowie, Rudzie Malenieckiej, Słupi Koneckiej oraz Smykowie.

Ośrodki pomocy społecznej

Ośrodki pomocy społecznej prowadzą działalność umożliwiającą osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Realizują one zadania wynikające m.in. z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o samorządzie gminnym, ustawy o zatrudnieniu socjalnym, ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Placówki wsparcia dziennego, świetlice środowiskowe, kluby integracji społecznej, domy dziennego pobytu:

- **Placówka Wsparcia Dziennego dla dzieci i młodzieży prowadzona w formie specjalistyczno-opiekuńczej – świetlica środowiskowa w Końskich.**

Placówka wsparcia dziennego, działająca w ramach struktur organizacyjnych M-GOPS w Końskich, prowadzona w formie specjalistyczno – opiekuńczej – świetlica środowiskowa, mieści się w Końskich przy ul. 16 – go Stycznia 6. Działa ona na podstawie uchwały Nr XVII/157/2015 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 30 grudnia 2015 roku. Do placówki uczęszcza 30 wychowanków. Są to dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych problemem alkoholowym oraz narkotykowym, uczęszczająca do szkół podstawowych z terenu miasta i gminy Końskie. Wychowankowie kierowani są do placówki na prośbę rodziców/opiekunów prawnych, na wniosek szkoły, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, kuratorów sądowych lub postanowieniem sądu. Świetlica czynna jest codziennie, z wyjątkiem sobót, niedziel i dni wolnych od pracy, w godzinach od 9.00 do 17.00. Podopieczni mają codziennie zapewniony posiłek w postaci suchego prowiantu oraz napoju. Pobyt dziecka w placówce jest bezpłatny.

Celem Placówki wsparcia dziennego jest zapewnienie specjalistycznej opieki profilaktyczno – wychowawczej, a dzieciom i młodzieży z zaburzeniami zachowania, wychowujących się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju - tworzenie warunków do nauki własnej i pomocy w nauce, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz łagodzenie niedostatków wychowawczych w rodzinie.

- **Świetlice środowiskowe w Czarnej, Błaszkanie, Mokrej, Smarkowie, Koziej Woli, Adamku, Świerczowie, Odrowążu, Wielkiej Wsi**

Świetlice Środowiskowe w gminie Stąporków działają na podstawie uchwały Nr XVII/101/2008 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 20 marca 2008 roku. Odbywają się w nich zajęcia plastyczne, sportowe, komputerowe, edukacyjne dla dzieci i młodzieży. Świetlice są również miejscem spotkań rad sołeckich, spotkań okolicznościowych, imprez integracyjnych.

- **Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” w Stąporkowie - forma opiekuńczo – specjalistyczna wraz z filią w Hucisku – forma podwórkowa oraz Placówka Wsparcia Dziennego prowadzona przez ZHP – forma podwórkowa**

Placówka Wsparcia Dziennego „Dobra Przestrzeń” w Stąporkowie, mieszcząca się przy ul. Plac Wolności 14, działa w strukturze Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stąporkowie na podstawie Uchwały Nr XXII/150/2016 Rady Miejskiej w Stąporkowie z dnia 27 września 2016 r. Prowadzona jest w formie opiekuńczej, specjalistycznej i podwórkowej. Celem funkcjonowania Placówki jest wspieranie rodziny w dążeniu do prawidłowego sprawowania jej podstawowych funkcji. Placówka realizuje zadania polegające na:

- opiekuńczo – wychowawczych poprzez konsultacje i poradnictwo specjalistyczne (konsultacje psychologiczne dla rodziców),
- współpracy z placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi i innymi realizującymi zadania na rzecz pomocy dziecku i rodzinie,
- współpracy z wolontariuszami (terapia zajęciowa, rewalidacja, logopedia, terapia ręki),
- prowadzeniu innych zajęć, adekwatnych do zachodzących potrzeb,
- objęciu dzieci i młodzieży opieką i wychowaniem w celu wsparcia rodziny przeżywającej różnorodnego rodzaju trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej,
- pomocy w nauce, stworzeniu warunków do nauki,
- prowadzeniu zajęć profilaktycznych (profilaktyka uzależnień),
- prowadzeniu zajęć specjalistycznych (logopedia, rehabilitacja, terapia SI, muzykoterapia, filmoterapia, socjoterapia),
- organizacji czasu wolnego,
- organizacji zajęć integracyjnych,

- stwarzaniu warunków sprzyjających zaspokojeniu potrzeb: poczucia bezpieczeństwa, akceptacji, zrozumienia, wyrażania własnego potencjału twórczego, wszechstronnego rozwoju osobowości,
- korekcie dysfunkcyjnych postaw i zachowań ze szczególnym uwzględnieniem łamania stereotypów dotyczących równości płci i niepełnosprawności,
- zapewnieniu integracji dzieci z niepełnosprawnościami z rówieśnikami,
- włączaniu dzieci w społeczność oraz zapobieganiu izolacji i segregacji społecznej,
- wzmacnianiu poczucia przynależności do grupy oraz budowaniu wiary w siebie i własne możliwości,
- wyrobieniu właściwych nawyków żywieniowych (zajęcia kulinarne), pracy z rodziną, a w szczególności rozwijaniu jej umiejętności.

Klub Integracji Społecznej w Końskich

Podstawą działania Klubu Integracji Społecznej, funkcjonującego w ramach struktur Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich, jest uchwała Nr XXXIII/316/2006 Rady Miejskiej w Końskich z dnia 27 kwietnia 2006 roku. Celem działalności KIS jest readaptacja zawodowa, społeczna i rodzinna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, będących w trudnej sytuacji życiowej. Podejmowane działania służą zatrzymaniu negatywnych tendencji społecznych, jakimi są: długotrwałe bezrobocie, wykluczenie społeczne, marginalizacja osób korzystających z pomocy społecznej.

Do zadań Klubu należy w szczególności:

- reintegracja społeczna i zawodowa;
- prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego i zawodowego;
- organizowanie zadań o charakterze terapeutycznym i edukacyjnym;
- opracowanie i realizacja programów pomocowych;
- prowadzenie działalności samopomocowej w zakresie zwiększania aktywności społecznej oraz korzystania z dostępnej infrastruktury;
- integracja działań lokalnej społeczności;
- współdziałanie z innymi podmiotami w zakresie realizacji działań wynikających z procesu reintegracji społecznej i zawodowej uczestników Klubu;
- organizowanie i nadzorowanie prac społecznie użytecznych.

Podejmowane przez Klub Integracji Społecznej działania realizowane są poprzez holistyczne podejście zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, rozumianego jako szeroko pojęta profilaktyka, aktywizacja zawodowa i pomoc w osobistym rozwoju.

Stąd możliwość skorzystania przez uczestników Klubu Integracji Społecznej i podopiecznych Miejsko – Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Końskich, będących w trudnej sytuacji osobistej lub kryzysie, z indywidualnych konsultacji udzielanych przez psychoterapeutę/interwenta kryzysowego.

Wszystkie podejmowane działania prowadzone przez Klub Integracji Społecznej służą zatrzymaniu negatywnych tendencji społecznych, jakimi są: długotrwałe bezrobocie, wykluczenie społeczne, marginalizacja osób korzystających z pomocy społecznej oraz tworzenie kapitału społecznego, który będzie służył integracji i aktywizacji lokalnej wspólnoty mieszkańców Miasta i Gminy Końskie.

Dom dla Osób Bezdomnych i Najuboższych MONAR - MARKOT w Stąporkowie

Placówka powstała w 2002 roku i od początku swojej działalności prowadzona jest przez Stowarzyszenie Monar. Ośrodek dysponuje 80 miejscami dla bezdomnych kobiet i mężczyzn. Każdy z mieszkańców może skorzystać z bezpłatnej pomocy specjalistycznej – prawnej, psychologicznej i socjalnej. Dla osób bezdomnych z problemem narkotykowym, czy alkoholowym, prowadzone są stacjonarne programy terapeutyczne.

W ośrodku Akademii Innowacji Społecznych Schronisko w Stąporkowie można otrzymać odzież, zjeść posiłek i uzyskać informacje o możliwościach załatwienia własnych spraw bytowych. Osoby bezdomne, nieposiadające ubezpieczenia zdrowotnego, uprawniającego do korzystania z publicznej służby zdrowia, mogą skorzystać z bezpłatnej pomocy medycznej.

Dzienny Dom Senior + w Pilchycy

Dzienny Dom Senior+ powstał w 2015 roku w ramach programu „Senior-WIGOR” na lata 2015-2020. Beneficjentami placówki jest 15 osób nieaktywnych zawodowo w wieku 60+. DDS+ jest placówką wsparcia dziennego, w ramach której realizowana jest aktywizacja społeczna, edukacja zdrowotna, profilaktyka, zajęcia kulturalne, rekreacyjne i integracyjne. Oferta ośrodka przewiduje pomoc uczestnikom w czynnościach dnia codziennego oraz

zapewnienie jednego gorącego posiłku w ciągu dnia. Dzienny Dom „Senior +” funkcjonuje od poniedziałku do piątku z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy w wymiarze 8 godzin.

Dom Dziennego Pobytu w Końskich

DDP w Końskich działa w strukturach organizacyjnych M-GOPS w Końskich na podstawie uchwały XIX/228/96 z dnia 7 listopada 1996 roku. Celem jego działalności jest szeroko pojęta aktywizacja osób starszych, poprzez ich udział w różnych formach terapeutycznych, tj.:

- zajęcia rekreacyjno – towarzyskie (wycieczki, wieczorki taneczne, spotkania okolicznościowe, itp.),
- terapia zajęciowa - mająca na celu manualne usprawnianie, poprzez wykonywanie przez podopiecznych pod kierunkiem instruktora różnorodnych prac (prace z bibuły, papieru, prace wykonywane techniką decoupage, itp.),
- silwoterapia - terapia poprzez kontakt z przyrodą – letnie wyjazdy do Ośrodka Sportu i Rekreacji w Sielpi, udział w turnusach rehabilitacyjnych,
- muzykoterapia – zajęcia relaksujące i stymulujące poprzez słuchanie muzyki, śpiewanie piosenek, ćwiczenia rytmiczne,
- przygotowanie i udział w małych formach teatralnych przygotowywanych z okazji spotkań okolicznościowych oraz świąt,
- choreoterapia – terapia tańcem,
- kinezyterapia – terapia ruchem – ćwiczenia fizyczne, ogólnousprawniające, nordic walking,
- biblioterapia – terapia poprzez literaturę, inaczej ukierunkowane czytelnictwo dostarczające tematów do rozmów, nowego spojrzenia na własne problemy,
- poznawanie nowych umiejętności przydatnych w działalności społecznej (korzystanie z komputera, Internetu oraz telefonu komórkowego).

Poza opisanymi we wcześniejszej części diagnozy domami pomocy społecznej oraz placówkami opiekuńczo-wychowawczymi, na terenie powiatu w sferze pomocy społecznej działają następujące instytucje i podmioty:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich jest powiatową jednostką organizacyjną, powołaną na podstawie uchwały Nr VIII/26/99 Rady Powiatu w Końskich z dnia 30 czerwca 1999 roku. Siedziba jednostki mieści się w Końskich przy ul. Spółdzielczej 3. PCPR realizuje zadania własne i zlecone z zakresu pomocy społecznej, wynikające m.in. z ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępczej, ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, ustawy o ochronie zdrowia psychicznego, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W strukturze PCPR funkcjonuje Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Końskich działa na podstawie uchwały Nr 72/2005 Zarządu Powiatu w Końskich z dnia 17 listopada 2005 roku. Celem działalności OIK jest udzielanie krótkoterminowej pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Działania skupiają się wokół udzielania poradnictwa psychologicznego, informacyjno – socjalnego. OIK inicjuje i angażuje się również w działania profilaktyczne na terenie powiatu koneckiego. Współpracuje z ośrodkami pomocy społecznej, zespołami interdyscyplinarnymi, placówkami oświatowymi, policją oraz innymi instytucjami w zależności od potrzeb.

OIK w Końskich w 2024 r. udzielił specjalistycznej pomocy psychologicznej 56 osobom, w tym 36 zamieszkującym na terenach wiejskich. Łączna liczba udzielonych porad psychologicznych wyniosła 193. Z poradnictwa informacyjno–socjalnego natomiast skorzystało w 2024 r. 17 osób, w tym 12 zamieszkujących na terenach wiejskich. Łączna liczba udzielonych porad wyniosła 20. Głównymi powodami zgłaszania się osób do OIK w Końskich w roku 2024 były: sytuacja kryzysowa, przemoc domowa, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W Ośrodku funkcjonuje całodobowy telefon interwencyjny. W 2024 roku przeprowadzono łącznie 18 interwencyjnych rozmów telefonicznych dotyczących przemocy domowej, sytuacji kryzysowej, uzależnień, problemów opiekuńczo –wychowawczych.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Stąporkowie

PŚDS w Stąporkowie jest ośrodkiem wsparcia dziennego, przeznaczonym dla osób dotkniętych schorzeniami psychicznymi lub niepełnosprawnością intelektualną,

niewymagających leczenia szpitalnego, bądź opieki stacjonarnej. Przeznaczony jest dla 40 osób. Działalność Domu obejmuje prowadzenie treningów indywidualnych i grupowych: funkcjonowania w codziennym życiu, umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, umiejętności spędzania czasu wolnego oraz zajęć wspierająco – aktywizujących: kulturoterapii, nauki obsługi komputera, turystyki i rekreacji, terapii zajęciowej.

W roku 2024 PCPR w Końskich wydało 17 decyzji dla uczestników pobytu dziennego Powiatowego Środowiskowego Domu Samopomocy w Stąporkowie, w tym:

- 9 decyzji przyznających pomoc w formie zajęć terapeutycznych,
- 1 decyzję uchylającą przyznaną pomoc,
- 7 decyzji zmieniających, przedłużających przyznaną pomoc.

Na dzień 31 grudnia 2024 roku w „Rejestrze osób oczekujących na wydanie decyzji do PŚDS w Stąporkowie” nie było osób oczekujących.

Warsztat Terapii Zajęciowej przy Towarzystwie Wspierania Rozwoju Powiatu „Wszechnica Konecka” w Końskich

Placówka działa na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 roku w sprawie warsztatów terapii zajęciowej. W 2024 r. liczba uczestników WTZ wynosiła 30 osób. Warsztat jest placówką pobytu dziennego. Warsztat Terapii Zajęciowej w Końskich posiada 6 pracowni: plastyczną, przyrodniczą, artystyczną, komputerową, gospodarstwa domowego, rehabilitacyjną. Podopieczni biorą także udział w zajęciach o charakterze edukacyjnym, kulturalno-oświatowym, rekreacyjnym i integracyjnym. W 2024 roku podopieczni WTZ brali udział w następujących wycieczkach, przeglądach artystycznych, zajęciach edukacyjnych, rekreacyjnych, integracyjnych, kulturalnych: wycieczki do Kielc, Częstochowy, Kałkowa, Sandomierza, Kudowy – Zdroju i Pragi, obóz sportowy w Zakopanem, szkolenie „Pierwsza pomoc”, udział w festiwalach i przeglądach muzycznych w Trzebinii, Belna, Chmielniku, Gliwicach, udział w turniejach sportowych w Skarżysku, Sandomierzu, Ostrowcu Świętokrzyskim, Opatowie. Warsztat stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Każdy z uczestników objęty jest indywidualnym programem rehabilitacji. Program ma na celu poprawę sprawności, naukę umiejętności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Zakład Aktywności Zawodowej w Końskich

Zakład Aktywności Zawodowej powstał 1 grudnia 2006 roku. Zatrudnia 47 osób niepełnosprawnych. Liczba uczestników zajęć oraz kadry jest zgodna z wymogami Świętokrzyskiego Urzędu Marszałkowskiego w Kielcach i konieczna dla zachowania wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych zgodnie z art. 26a ust. 1a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Placówki całodobowej opieki prowadzone w ramach działalności gospodarczej, funkcjonujące na terenie Powiatu Koneckiego

Na terenie powiatu koneckiego, według stanu na 19 lutego 2026 roku, funkcjonuje pięć placówek całodobowej opieki, prowadzone w ramach działalności gospodarczej.

5. Ekonomia społeczna w regionie

Podmioty reintegracyjne służą reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należą do nich Zakład Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej oraz Kluby Integracji Społecznej.

Zakład Aktywności Zawodowej - jego podstawowym celem jest zatrudnianie osób niepełnosprawnych zaliczonych do znacznego stopnia niepełnosprawności. Poprzez działania mające na celu rehabilitację zawodową i społeczną, osoby te przygotowywane są do niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia, w tym również – w miarę indywidualnych możliwości danej osoby – do aktywnego życia zawodowego. ZAZ w swoim założeniu jest etapem pomiędzy uczestnictwem w warsztatach terapii zajęciowej, a podjęciem pracy w zakładzie pracy chronionej, a następnie na otwartym rynku pracy.

Klub Integracji Społecznej – jednostka organizacyjna, której celem jest realizacja działań umożliwiających udzielanie pomocy osobom indywidualnym oraz ich rodzinom. Zostaje on powołany przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizację pozarządową. Świadczy usługi, które wpisują się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Usługi te są realizowane poprzez kompleksowe działania zmierzające do zapewnienia osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym pomocy w uzyskaniu bezpieczeństwa socjalnego, rozumianego, jako szeroko pojęta profilaktyka, aktywizacja

zawodowa i pomoc w osobistym rozwoju. Na terenie Powiatu Koneckiego jednostką prowadzącą Klub Integracji Społecznej jest Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich. W KIS można organizować (art. 18 ustawy o zatrudnieniu socjalnym): działania mające na celu pomoc w znalezieniu pracy, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy u pracodawców; wykonywanie usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia lub podjęcia działalności w formie spółdzielni socjalnej; prace społecznie użyteczne; roboty publiczne; poradnictwo prawne; działalność samopomocową w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych; staże, o których mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Warsztaty Terapii Zajęciowej - stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Każdy z uczestników objęty jest indywidualnym programem rehabilitacji. Program ma na celu poprawę sprawności, naukę umiejętności niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

Podmioty działające w sferze pożytku publicznego. Prowadzą one działalność ekonomiczną i zatrudniają pracowników, choć ich aktywność nie jest oparta na ryzyku ekonomicznym. Są to organizacje pozarządowe prowadzące działalność odpłatną i nieodpłatną pożytku publicznego. Należą do nich między innymi fundacje i stowarzyszenia – dobrowolne, samorządne, trwałe, nienastawione na zysk. Opierają swoją działalność na pracy społecznej członków, realizują cele społecznie użyteczne lub działają na rzecz swoich członków (w przypadku stowarzyszeń).

Podmioty sfery gospodarczej, które tworzone były w związku z realizacją celu społecznego, bądź dla których leżący we wspólnym interesie cel społeczny jest racją bytu działalności komercyjnej.

Przedsiębiorstwa społeczne, które stanowią fundament ekonomii społecznej. Przykładem jest spółdzielnia socjalna. Jej celem jest zapewnienie miejsca pracy osobom z grup marginalizowanych oraz ich społeczna integracja. Status prawny spółdzielni regulowany jest przez przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 roku o spółdzielniach socjalnych. Zgodnie z jej art. 2 przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu

o osobistą pracę członków oraz pracowników spółdzielni socjalnej. Spółdzielnia socjalna ma na celu społeczną reintegrację jej członków, odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu oraz reintegrację zawodową jej członków, odbudowanie i podtrzymywanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (w sytuacji, gdy działania te nie są wykonywane w ramach wykonywanej przez spółdzielnię działalności gospodarczej). Na rzecz swoich członków spółdzielnia może prowadzić również działalność społeczną, oświatową, kulturalną oraz społecznie użyteczną w zakresie zadań publicznych. Spółki non-profit w ekonomii społecznej (najczęściej z o.o.) to podmioty prawa handlowego, które zamiast maksymalizacji zysku dla właścicieli, stawiają sobie za cel realizację misji społecznej. Całość wypracowanego dochodu przeznaczają na działalność statutową, a nie na dywidendy. Często funkcjonują jako przedsiębiorstwa społeczne (PS), wspierając reintegrację osób defaworyzowanych.

Tabela nr 4. Podmioty ekonomii społecznej działające na terenie Powiatu Koneckiego

Podmiot	Gmina	Instytucja
Podmioty reintegracyjne	Gmina Końskie	Zakład Aktywności Zawodowej, Klub Integracji Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej
Podmioty działające w sferze pożytku publicznego	Gmina Fałków	Gminny Ludowy Klub Sportowy (Glks) Fałków OSP w Czermnie, OSP w Falkowie, OSP w Starzechowicach, OSP w Turowicach, Stowarzyszenie Klub Senior 50+, Koło Gospodyń Wiejskich „Wąsowianka” w Wąsoszu, Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Szkuckiej „Wolanki”, Koło Gospodyń Wiejskich w Skórnicach „Magnatki”, Koło Gospodyń Wiejskich Turo-Wianki, Koło Gospodyń Wiejskich w Olszamowicach „KGW Olszamowice”
	Gmina Słupia Konecka	Koło Gospodyń Wiejskich w Radwanowie, Koło Gospodyń Wiejskich „Budzisławianki” w Budzisławiu,

		Koło Gospodyń Wiejskich w Wólce „Wólczanki”, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich w Słupi, Koło Gospodyń Wiejskich w Mninie, Koło Gospodyń Wiejskich w Rudzie Pilczyckiej „Kalinki”.
	Gmina Końskie	Koło Gospodyń Wiejskich w Nałęczowie, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Sierosławianie” w Sierosławicach, Koło Gospodyń Wiejskich w Przybyszowach, Koło Gospodyń Wiejskich „Pod Dębami” w Pile-Szabelni, Koło Gospodyń Wiejskich w Gracuchu „Baby z Gracją”, Koło Gospodyń Wiejskich w Jeżowie „Jeżo-Wianki”, Koło Gospodyń Wiejskich w Brodach „Dziewczyny z Brodwayu”, Koło Gospodyń Wiejskich „Rogowianka” w Rogowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Sworzycach, Koło Gospodyń Wiejskich w Dziebałtowie, Koło Gospodyń Wiejskich „Alebabki” w Wincentowie, Koło Gospodyń Wiejskich w Nieświniu, Koło Gospodyń Wiejskich „Koniczynka” w Proćwinie, Koło Gospodyń Wiejskich w Wąsoszu „Wąsowskie Jagódki”, Koło Gospodyń Wiejskich „Niezapominajki” w Starym Sokołowie, Koło Gospodyń Wiejskich „Gatniczanki” w Gatnikach, Koło Gospodyń Wiejskich „Cepterki” w Modliszewicach.
	Gmina Radoszyce	MKS Partyzant w Radoszycach, Klub Karate i Sportów Walki Tiger,

		Stowarzyszenie Radosze, Ochotnicza Straż Pożarna w Radoszycach, Ochotnicza Straż Pożarna w Jakimowicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Wilczkowicach, Ochotnicza Straż Pożarna w Węgrzynie, Lokalna Grupa Działania „Nad Czarna i Pilicą”, Świątokrzyskie Stowarzyszenie Paralotniowe BIELIK im. Wiesława Mogielskiego, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Kuźnia Radoszycka”, Stowarzyszenie „grajmy Razem”, Stowarzyszenie zwykłe – koło Gospodyń Wiejskich Znad Plebanki, Koło Gospodyń Kapałów, Koło Gospodyń Wiejskich „Integracja” Nalewajków, Wyrębów, Górniki, Koło Gospodyń Wiejskich w Mularzowie „Kokosanki”, Koło Gospodyń Wiejskich w Grodzisku, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „NASZE PODLESIE”, Koło Gospodyń Wiejskich Mościska Małe, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Spod Białej Góry”, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Kłucka Przystań”, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich „Kłosa i Kosy Jakimowic”, Koło Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich Radoska.
Podmioty sfery gospodarczej	-	-
Przedsiębiorstwa społeczne	Gmina Radoszyce	Spółdzielnia socjalna

Źródło: opracowanie własne sporządzone na podstawie analizy dokumentów wpływających do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich oraz informacji uzyskanych za pośrednictwem stron internetowych.

6. Analiza SWOT – kluczowe problemy w rozwoju ekonomii społecznej na terenie Powiatu Koneckiego na lata 2026-2030

Mocne strony	Słabe strony
• Rosnąca potrzeba upowszechniania idei ekonomii społecznej. • Współpraca instytucjonalna pomiędzy PCPR, PUP i OPS. • Obecność organizacji pozarządowych działających na terenie powiatu. • Atrakcyjne walory turystyczne regionu. • Obowiązujące regulacje prawne wspierające przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz integrację zawodową i społeczną. • Możliwość pozyskiwania środków finansowych z funduszy unijnych. • Funkcjonowanie porozumienia na rzecz rozwoju gospodarki społecznej w Gminie Końskie i Powiecie Koneckim. • Rozwijanie współpracy z Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES).	• Niewielkie doświadczenie w tworzeniu i rozwijaniu podmiotów ekonomii społecznej. • Ograniczony potencjał kadrowy instytucji pomocy i integracji społecznej. • Brak jednostki koordynującej działania podmiotów ekonomii społecznej na poziomie powiatu. • Wysoki poziom bezrobocia w powiecie koneckim. • Niska liczba spółdzielni socjalnych. • Niewystarczająca świadomość społeczna w zakresie ekonomii społecznej. • Brak wyraźnego lidera inicjującego i koordynującego działania. • Uzależnienie od zewnętrznych źródeł finansowania, utrudniające długofalowe planowanie. • Brak zastosowania klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.
Szanse	Zagrożenia
• Realizacja programów skierowanych do osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. • Dostęp do wsparcia i finansowania ze środków zewnętrznych. • Położenie w regionie Polski Wschodniej sprzyjające pozyskiwaniu funduszy. • Rosnące zapotrzebowanie na działania aktywizujące grupy zagrożone wykluczeniem. • Wsparcie rozwoju ekonomii społecznej ze środków krajowych i unijnych. • Możliwość zatrudnienia osób w spółdzielniach socjalnych.	• Niski poziom inicjatywy mieszkańców i władz lokalnych w podejmowaniu nowych przedsięwzięć. • Brak koordynacji działań podmiotów ekonomii społecznej w powiecie. • Niedobory kadrowe w instytucjach i organizacjach. • Zmiany w przepisach prawnych mogące utrudniać funkcjonowanie podmiotów ekonomii społecznej.

Tabela nr 5. Przeprowadzone szkolenia w zakresie ekonomii społecznej w poszczególnych gminach na terenie Powiatu Koneckiego

Gmina	Ilość osób biorących udział w szkoleniu
Gmina Radoszyce	0 osób
Gmina Gowarczów	0 osób
Gmina Ruda Maleniecka	0 osób
Gmina Fałków	0 osób
Gmina Stąporków	0 osób
Gmina Smyków	0 osób
Gmina Słupia Konecka	0 osób
Gmina Końskie	0 osób

Zródło: opracowanie własne na podstawie analizy dokumentów wpływających do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich.

7. Cel główny programu:

Celem głównym Programu Wsparcia Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2026-2030 jest rozwój instytucji sektora ekonomii społecznej na terenie Powiatu Koneckiego.

8. Cele szczegółowe programu, jego misja oraz finansowanie

Celem szczegółowym Programu Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2026–2030 jest::

- tworzenie sprzyjających warunków formalnych dla rozwoju ekonomii społecznej w powiecie, w szczególności poprzez uwzględnianie jej w dokumentach strategicznych Powiatu Koneckiego oraz rozwój systemu wsparcia;
- rozpoznawanie potrzeb społeczności lokalnej w zakresie oferty podmiotów ekonomii społecznej, w tym upowszechnianie informacji o ich działalności oraz monitorowanie liczby osób korzystających z ich wsparcia;
- zwiększanie zainteresowania ekonomią społeczną poprzez organizację konferencji, udział w szkoleniach, wyjazdach studyjnych oraz działania edukacyjno-informacyjne skierowane do organizacji pozarządowych, w tym publikowanie treści na stronach internetowych;

- wzmacnianie współpracy pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej, a także promowanie partnerstwa lokalnego i dialogu społecznego.

Źródłem finansowania zadań Programu Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2026 – 2030 będą:

- środki budżetu powiatu;
- środki budżetu gmin uczestniczących w jego realizacji;
- ewentualnie środki zewnętrzne w tym z programów i funduszy krajowych oraz unijnych.

9. Monitorowanie i ewaluacja programu

Zadania przewidziane do realizacji w ramach Programu wymagają monitoringu. Umożliwi on ocenę stopnia osiągania założonych celów, analizę uzyskanych wskaźników oraz identyfikację ewentualnych odchyleń od przyjętych założeń. Raz w roku przeprowadzana będzie analiza realizacji Programu, obejmująca ocenę osiągniętych rezultatów oraz stopnia realizacji przyjętych wskaźników. Pozwoli to na wykrywanie trudności oraz podejmowanie ewentualnych działań korygujących, w tym modyfikację celów lub sposobów ich realizacji adekwatnie do zmieniających się uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

10. Wskaźniki

Kierunek działania	Nazwa działania	Wskaźniki	Narzędzie / źródło danych	Częstotliwość
Promocja ekonomii społecznej	Wydarzenia promujące ES (kampanie informacyjne, konferencje, spotkania, itp.)	• liczba wydarzeń promujących ES, • liczba odbiorców działań, • liczba publikacji i materiałów promujących ES	• sprawozdania merytoryczne podmiotów, • BIP, strona internetowa, media społecznościowe, • listy obecności odbiorców działań, • dokumentacja fotograficzna	raz w roku
Wspieranie powstawania i rozwoju PES	Doradztwo i wsparcie dla podmiotów ekonomii społecznej oraz grup inicjatywnych	• liczba nowo utworzonych PES, • liczba udzielonych konsultacji, • liczba podmiotów objętych wsparciem	• sprawozdania merytoryczne podmiotów, • rejestr udzielonego wsparcia,	raz w roku

			• sprawozdania OWES	
Współpraca instytucjonalna	Spotkania i realizacja porozumień partnerskich	• liczba spotkań partnerskich, • liczba porozumień, • liczba wspólnych inicjatyw	• protokoły spotkań, • notatki z realizacji wspólnych zadań, itp.	raz w roku
Wsparcie finansowe PES	Pomoc w pozyskiwaniu środków zewnętrznych	• liczba zadań publicznych zleconych organizacjom pozarządowym do realizacji, • liczba zamówień publicznych w których zastosowano klauzule społeczne	• rejestry, sprawozdania podmiotów	raz w roku
Edukacja	Konferencje, szkolenia, wyjazdy	• liczba uczestników konferencji • liczba zaświadczeń/certyfikatów ze szkoleń	• listy obecności • dokumentacja fotograficzna	raz w roku

11. Materiały źródłowe

1. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Powiatu Koneckiego za 2024 rok;
2. Program Wsparcia Podmiotów Ekonomii Społecznej w Powiecie Koneckim na lata 2021-2025;
3. Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich za rok 2024;
4. Diagnoza Potrzeb Społecznych w Powiecie Koneckim – raport – grudzień 2024 rok;
5. Krajowy Program Ekonomii Społecznej do 2030 roku, Ekonomia Solidarności Społecznej, Warszawa 2022 r.;
6. M. Grewiński, Modele wielosektorowości w pluralizmie polityki społecznej; [w:] Wokół polityki społecznej, pod red. K. Głębieckiej i M. Grewińskiego, Warszawa 2008r.;
7. K. Głębiecka, Rola ekonomii społecznej, [w:] Ekonomia społeczna –wyzwania dla instytucji pomocy społecznej, K. Głębiecka Warszawa 2010 r.;
8. J. Hausner, Ekonomia społeczna jako kategoria rozwoju, [w:] Ekonomia społeczna a rozwój, pod red. J. Hausnera Kraków. 2010 r.

12. Spis tabel i wykresów.

1. Wykres nr 1. Populacja - Powiat Konecki w latach 1995 – 2024.
2. Wykres nr 2. Prognozowana populacja – powiat konecki w latach 2025 – 2050.
3. Tabela nr 1. Dane Powiatu Koneckiego.
4. Tabela nr 2. Podział na gminy.
5. Tabela nr 3. Biologiczne grupy wieku w Powiecie Koneckim.
6. Tabela nr 4. Podmioty ekonomii społecznej działające na terenie Powiatu Koneckiego.
7. Tabela nr 5. Przeprowadzone szkolenia w zakresie ekonomii społecznej w poszczególnych gminach na terenie Powiatu Koneckiego.